

Besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 7 november 2017, nr. 950942/950950, tot wijziging van de Beleidsregel tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaartuigen

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

Gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 8a.51 van de Wet luchtvaart;

Besluiten:

ARTIKEL I

De Beleidsregel tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaartuigen wordt als volgt gewijzigd:

- lid a van artikel 1 komt te vervallen, de leden worden b tot en met i worden henummerd naar a tot en met h;
- in lid d van artikel 1, in lid b van artikel 4 en in artikel 9 wordt de tekst “Natuurbeschermingswet 1998” vervangen door de tekst “Wet natuurbescherming”;
- in lid a van artikel 3 wordt de tekst “en Beschermd Natuurmonumenten (zoals vermeld in bijlage 1)” geschrapt;
- in lid b van artikel 3 wordt de tekst “ten behoeve van evenementen en projecten” geschrapt;
- in lid b van artikel 4 wordt de tekst “of Beschermd Natuurmonument” en de tekst “(zie bijlage 1” geschrapt;
- in lid c van artikel 7 wordt de tekst “op een afstand tussen 75 en 100 meter tot woonbebouwing” vervangen door de tekst “op een afstand van 75 meter of meer”;
- artikel 8 vervalt;
- bijlage 1 vervalt.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

Haarlem, 7 november 2017.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

J.W. Remkes, voorzitter.

R.M. Bergkamp, provinciesecretaris.

Bijlagen:

- toelichting op gewijzigde Beleidsregel tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaartuigen
- integrale versie van de Beleidsregel tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaartuigen na wijziging

Toelichting op de beleidsregel Tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG) luchtvaartuigen

Hoofdstuk 1: Inleiding

Deze beleidsregel, genaamd de 'Beleidsregel Tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG) luchtvaartuigen', is een wijziging op de 'Beleidsregel TUG Noord-Holland' van 22 maart 2016 (PB 2016, 43). Op grond van artikel 8.1a van de Wet luchtvaart (hierna: Wlv) is het verboden met een luchtvaartuig op te stijgen of te landen, anders dan van of op een luchthaven. Voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG) kunnen gedeputeerde staten (hierna: GS) op grond van artikel 8a.51 Wlv ontheffing verlenen op dit verbod. Deze beleidsregel ziet toe op deze bevoegdheid. Aan de hand van de voorwaarden die in de beleidsregel gesteld worden, kunnen GS besluiten of een ontheffing al dan niet kan worden verleend. Het gaat hier om maximaal twaalf gebruiksdagen per terrein per jaar; boven dat aantal moet er een luchthavenregeling of luchthavenbesluit worden aangevraagd.

Hoofdstuk 2: Aanleiding wijziging beleidsregel

In 2016 is de beleidsregel TUG geëvalueerd. Een deel van de aanbevelingen betrof een aantal tekstuele, beleidsneutrale aanpassingen in de beleidsregel vanwege de overdracht van de uitvoering van de beleidsregel TUG naar de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied per 1 januari 2016. Deze aanpassingen zijn doorgevoerd in de gewijzigde beleidsregel TUG die op 22 maart 2016 is vastgesteld,

Een andere aanbeveling uit de evaluatie was te onderzoeken hoe eventuele hinder als gevolg van rondvluchten kan worden beperkt. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek is besloten het aantal vluchten dat op één dag op basis van een TUG-ontheffing kan worden uitgevoerd te beperken tot 50. Deze aanpassing staat in artikel 7.

Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Natuurbescherming is de provinciale verordening Natura 2000-gebieden vastgesteld. Artikel 3 van die verordening regelt datgene wat voorheen in artikel 8 van de beleidsregel TUG werd geregeld. Daarom is artikel 8 van de beleidsregel komen te vervallen.

Tot slot is de definitie van de locatiegebonden ontheffing helikopters (artikel 3b) gewijzigd. In de vorige versie van deze beleidsregel werd deze gedefinieerd als "een locatiegebonden ontheffing voor bemande helikopters, bedoeld voor één of meerdere starts en/of landingen op één en hetzelfde terrein ten behoeve van evenementen en projecten". Omdat in de praktijk onduidelijkheid bleek te kunnen ontstaan over wanneer sprake is van een evenement of project, is besloten het laatste deel van deze definitie te schrappen.

Hoofdstuk 3: Gevolgen van de wijzigingen in de beleidsregel

De wijziging in artikel 3b heeft geen inhoudelijke gevolgen, en dient om een eventuele onduidelijkheid over in welke gevallen een locatiegebonden ontheffing helikopters kan worden verleend weg te nemen.

De wijziging in artikel 7 betekent dat het aantal vluchten dat op basis van een TUG-ontheffing op één dag vanaf één locatie kan worden uitgevoerd, wordt beperkt tot 50. Het schrappen van artikel 8 heeft geen gevolgen: datgene wat via dit artikel werd geregeld staat in de provinciale verordening Natura 2000-gebieden. Bij het aanvragen van een TUG-ontheffing dient nog steeds rekening te worden gehouden met de kritische afstanden rond Natura 2000-gebieden.

Hoofdstuk 4: Artikelgewijze toelichting

Artikel 3: Soorten ontheffingen

De provincie heeft gekozen voor een drietal ontheffingsvormen. De aanvrager van een ontheffing wordt op deze manier in staat gesteld een ontheffing aan te vragen die bij zijn/haar wensen aansluit. Voor alle vormen van TUG-ontheffingen geldt dat een terrein voor maximaal 12 dagen per jaar kan worden gebruikt.

3a: Parapluontheffing helikopters

Deze ontheffing stelt de houder in staat om te starten en te landen op terreinen binnen de gehele provincie en is gekoppeld aan een meldingsplicht. Dit geeft de houder van de ontheffing maximale flexibiliteit om zich door de provincie te bewegen. De overlast blijft echter beperkt, omdat de helikopter maximaal twee starts en twee landingen per dag mag maken op het betreffende terrein. Vanwege deze geringe gebruiksintensiteit is het niet wenselijk de houders van parapluontheffingen hetzelfde te behandelen als houders van locatiegebonden ontheffingen (die in veel gevallen meer geluidsoverlast produceren vanwege een groter aantal vluchten). Wegens deze geringere versturende effecten zijn de vastgestelde kritische afstanden rond Natura 2000-gebieden voor parapluontheffingen vaak kleiner dan bij locatiegebonden ontheffingen. Voor landingen in de directe omgeving van woonbebouwing moet de minimale veiligheidsafstand van 50 meter in acht worden genomen: op die afstand komt de geluidsbelasting bij twee starts en twee landingen nooit boven een daggemiddelde van 80 dB uit (zie *afstand tot woonbebouwing*, artikel 6). Overigens is landen *binnen* stiltegebieden en Natura 2000-gebieden met een parapluontheffing nooit toegestaan: zie hiervoor de toelichting bij artikel 4 en 6.

3b: Locatiegebonden ontheffing helikopters

De locatiegebonden ontheffing wordt aangevraagd voor één specifiek terrein. Met deze ontheffing wordt onder voorwaarden een intensiever gebruik door helikopters toegestaan. Aangezien een intensiever gebruik van luchtvaartuigen vaak een grotere hinder voor natuur en omwonenden met zich meebrengt, zijn de afstandsnormen in veel gevallen groter dan voor parapluontheffingen. Op relatief korte afstanden tot woonbebouwing en in algemene zin wordt een maximum gesteld aan het aantal starts en landingen. Voor landen of stijgen binnen (de buffers rond) Natura 2000-gebieden moet een Wnb-vergunning worden aangevraagd. Daarbij moet de beslistermijn van de Wnb-vergunning in acht worden genomen (zie ook artikel 9 van deze toelichting). Landen of starten binnen stiltegebieden is niet mogelijk, tenzij er een ontheffingsgrond is op basis van de PMV.

3c: Locatiegebonden ontheffing overige luchtvaartuigen

Voor deze ontheffing gelden dezelfde voorschriften als voor de locatiegebonden ontheffing voor helikopters. Onder 'overige luchtvaartuigen' of 'luchtvaartuigen niet zijnde bemande helikopters' worden al die luchtvaartuigen verstaan die in artikel 21 van het Besluit burgerluchthavens worden genoemd, met uitzondering van lid a (helikopters).

Artikel 4: Aanvraag ontheffingen en toepassing Wet natuurbescherming

Natura 2000 is een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen. De gebieden zijn aangewezen om flora en fauna duurzaam te beschermen. De Natura 2000-gebieden worden beschermd volgens de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten die (mogelijk) significant versturende effecten hebben op de natuur in deze gebieden moet een Wnb-vergunning aangevraagd worden. Dit is ook het geval als de activiteit buiten het beschermde gebied plaatsvindt, maar effect heeft binnen de grenzen van dat gebied.

Onderzoeksbureau Waardenburg heeft in opdracht van de Provincie Noord-Holland kritische afstanden berekend rond Natura 2000-gebieden. De verstoring gevoeligheid van dieren (met name vogels) in de gebieden was hierbij leidend. Deze kritische

afstanden zijn opgenomen als bijlage 1 bij de Provinciale verordening Natura 2000-gebieden.

Van helikopterstarts of -landingen die verder van het Natura 2000-gebied zijn gelegen dan de kritische afstanden, kan met zekerheid gezegd worden dat zij geen significante versturende effecten hebben op het natuurlijk evenwicht binnen de gebieden. Een Wnb-vergunning is voor die locaties dan ook niet nodig.

Starts of landingen binnen (de kritische afstanden om) Natura 2000-gebieden moeten wel getoetst worden aan de Wnb omdat de kans bestaat dat die vliegbewegingen een significant versturend effect hebben op het bewuste gebied. Is zowel een TUG-ontheffing als een Wnb-vergunning vereist, dan zullen wij paragraaf 3.5.3 van de Algemene wet bestuursrecht toepassen (zie artikel 9).

Het beschikken over een TUG-ontheffing zonder de vereiste Wnb-vergunning of omgekeerd betekent dat de activiteit niet mag plaatsvinden. Beide toestemmingen zijn dus tezamen noodzakelijk.

Met een ontheffing als bedoeld in artikel 3, lid a, is het niet mogelijk om binnen de kritische afstanden rond een Natura 2000-gebied te landen. De reden hiervoor is dat bij het aanvragen van deze paraplu-ontheffing nog niet duidelijk is waar de starts en landingen daadwerkelijk plaats zullen vinden. De keuze van een landingslocatie kan tot 48 uur voor de landing bepaald worden. In dat korte tijdbestek is er geen mogelijkheid meer om na te gaan of de activiteit vergunningplichtig is volgens de Wnb. Houders van een TUG-ontheffing als bedoeld in artikel 3, lid a, dienen de kritische afstanden derhalve in acht te nemen die gelden voor het specifieke seizoen waarin gevlogen wordt (i.v.m. broedseizoen). Deze kritische afstanden zijn opgenomen in bijlage 1 bij de Provinciale verordening Natura 2000-gebieden

Naast gebiedsbescherming regelt de Wet natuurbescherming ook de bescherming van flora en fauna buiten deze gebieden. Dit wordt de soortenbescherming op grond van de Wet natuurbescherming genoemd. Te allen tijde dient tevens voldaan te worden aan de eisen ten aanzien van de soortenbescherming. Het is daarom mogelijk dat op grond van deze wet een ontheffing van Gedeputeerde Staten benodigd is voor het uitvoeren van starts en landingen. Zie hiervoor de website van de RUD Noord-Holland Noord:

http://www.rudnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming

Artikel 6, lid a: Stiltegebieden

Het stiltebeleid van de Provincie Noord-Holland heeft tot doel relatief stille gebieden te bewaren ter bescherming van de heersende natuurlijke rust. De Wet milieubeheer bepaalt dat GS stiltegebieden dienen aan te wijzen. Deze zijn verankerd in de Provinciale Milieuverordening Noord-Holland (PMV). In de PMV is opgenomen dat het verboden is in een stiltegebied 'een toestel te gebruiken waardoor de ervaring van de natuurlijke geluiden kan worden verstoord'. Volgens de toelichting impliceert dit 'het weren van gedragingen, die zodanig lawaaiig en wezensvreemd aan een stiltegebied zijn, dat zij het stille karakter van het gebied verstoren'. Helikopterlandingen vallen hier ons inziens ook onder. Deze zijn dus in principe verboden in stiltegebieden.

Het gebruik van een gemotoriseerd luchtvaartuig is opgenomen in de lijst met activiteiten die verboden zijn in stiltegebieden (Provinciale Milieuverordening, tiende tranche, artikel 4.3.1).

Enkel op basis van zeer zwaarwegende argumenten is er mogelijkheid ontheffing te krijgen van het verbod op landingen in stiltegebieden. Of een aanvraag voor een

helikopterlanding in stiltegebied in aanmerking komt voor ontheffing van dit verbod, wordt bepaald aan de hand van de ontheffingscriteria uit de Provinciale Milieuverordening, en niet op basis van deze TUG-beleidsregel. In de afweging wordt in ieder geval gekeken naar de nut en noodzaak van de betreffende activiteit, de mate van verstoring en de periode waarin de activiteit plaatsvindt. Aangezien de keuze voor een landingslocatie bij parapluontheffingen tot 48 uur van tevoren kan worden bepaald, is er niet voldoende tijd om te bepalen of de activiteit in aanmerking komt voor ontheffing op basis van de PMV. Houders van een TUG-ontheffing als bedoeld in artikel 3, lid a, dienen daarom te allen tijde buiten de stiltegebieden te starten of te landen.

Voor de Provinciale Milieuverordening, zie https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Duurzaamheid_Milieu/Provinciale_Milieuverordening

Artikel 7, lid c: Afstand tot woonbebouwing

Voor wat betreft de afstandseisen tot woonbebouwing is aangesloten bij de voorschriften die gelden voor de vliegveiligheid. Hiervoor geldt een afstand van minimaal 50 meter. Om te beoordelen hoeveel vluchten er op een afstand verder dan 50 meter tot woonbebouwing toelaatbaar zijn, is ervoor gekozen om een vergelijking te trekken met de Circulaire bouwlawaai van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (27 oktober 2010). Zowel voor helikopterlandingen als voor bouwlawaai geldt dat de verstoring tijdelijk is: in het geval van helikopterstarts en -landingen in het kader van de TUG-regeling, geldt een maximum van 12 vluchtdagen per jaar.

Een maximaal daggemiddeld geluidniveau van 80dB(A) nabij de omliggende woonbebouwing, zoals dat in de Circulaire bouwlawaai gehanteerd wordt, achten wij niet onaanvaardbaar in het kader van helikopterstarts- en landingen met een tijdelijk en uitzonderlijk karakter. Een daggemiddelde van meer dan 80dB(A) op de omliggende bebouwing achten wij wel onaanvaardbaar. Activiteiten die nabij woningen een hoger daggemiddeld geluidniveau veroorzaken dan 80 dB(A) worden daarom niet toegestaan.

Op basis van een maximaal daggemiddeld geluidniveau van 80dB(A) (afgeleid van de Circulaire bouwlawaai) zijn vanuit een *worst case*-benadering berekeningen gemaakt om te bepalen hoeveel vliegbewegingen toelaatbaar zijn zonder de grens van 80dB(A) te overschrijden. Uit de berekeningen blijkt dat bij een afstand tot 75 meter tot woonbebouwing 30 vluchten op één dag toelaatbaar is. Vanaf een afstand van 75 meter tot woonbebouwing is het maximum aantal vluchten 50.

In de vorige beleidsregel TUG werd er geen maximum verbonden aan het aantal vluchten op een afstand groter dan 100 meter van de woonbebouwing. Vanuit het oogpunt om hinder als gevolg van rondvluchten te beperken hebben wij besloten het maximum aantal vluchten dat op één dag vanaf één locatie kan worden uitgevoerd te beperken tot 50.

Uit een analyse van de TUG-ontheffingen die in de voorgaande jaren zijn verleend en het aantal vluchten dat feitelijk op basis van die ontheffingen werd uitgevoerd is gebleken:

- dat er slechts een klein aantal gevallen was waarop er meer dan 50 vluchten op één dag werd uitgevoerd
- dat deze gevallen méér dan de andere verleende TUG-ontheffingen aanleiding gaven tot klachten van omwonenden

Artikel 9: Gecoördineerde afhandeling TUG-ontheffing en Nbw-vergunning

De provincie hecht waarde aan een afhandeling die maximale duidelijkheid verschaft voor de aanvrager van de ontheffing. Aangezien er binnen de buffers rond Natura

2000-gebieden ook een Wnb-toets moet plaatsvinden, hebben GS ervoor gekozen de TUG-procedure met de Wnb-procedure te coördineren door paragraaf 3.5.3 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing te verklaren. Dit betekent dat de TUG- en Wnb-aanvragen liefst gelijktijdig maar uiterlijk binnen 6 weken na elkaar moeten worden ingediend. Beide aanvragen moeten uiterlijk 13 weken voorafgaand aan de (eerste) vluchtdatum ingediend zijn.

Artikel 10: Indienen aanvraag TUG-ontheffing via luchtvaart@odnzkg.nl

Per 1 januari 2016 worden de taken met betrekking tot de beleidsregel TUG uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, in opdracht van de provincie Noord-Holland. Voor de aanvraag van TUG-ontheffingen dient gebruik te worden gemaakt van het Webformulier Tijdelijk en Uitzonderlijk Gebruik Luchtvaartuigen op de website van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Artikel 12: Publicatie TUG-ontheffingen op website www.odnzkg.nl

Per 1 januari 2016 worden de taken met betrekking tot de beleidsregel TUG uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, in opdracht van de provincie Noord-Holland. Deze mandatering van taken heeft tot gevolg dat TUG-ontheffingen sindsdien op de website van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (www.odnzkg.nl) worden gepubliceerd en niet langer op de website van de provincie Noord-Holland.

Artikel 1

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

- a. helikopter: luchtvaartuig als bedoeld in artikel 1 van het Luchtverkeersreglement;
- b. luchtvaartuig: toestel als bedoeld in artikel 21 van het Besluit burgerluchthavens;
- c. Natura 2000-gebied: een gebied als bedoeld in artikel 1.1, onder 1, van de Wet natuurbescherming;
- d. stiltegebied: een gebied als bedoeld in hoofdstuk 4 van de Provinciale milieuverordening Noord-Holland (verder: PMV);
- e. terrein: terrein voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik als bedoeld in artikel 8a.51 van de Wet luchtvaart;
- f. TUG-ontheffing: ontheffing voor Tijdelijk en Uitzonderlijk Gebruik van een terrein, als bedoeld in artikel 8a.51 van de Wet luchtvaart;
- g. vliegbeweging: start of landing van een luchtvaartuig. Een start en landing van een luchtvaartuig worden ieder gezien als één vliegbeweging;
- h. vlucht: start en landing van een luchtvaartuig. Een start en landing van een luchtvaartuig worden samen gezien als één vlucht.

Artikel 2

Een ontheffing voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik kan worden verleend voor een terrein dat ten hoogste 12 dagen per jaar gebruikt wordt, of naar verwachting gebruikt zal gaan worden, voor luchtverkeer met een of meer luchtvaartuigen. Voor een terrein dat op meer dan 12 dagen per jaar voor deze doeleinden gebruikt wordt of zal worden, is het aanvragen van een luchthavenregeling of -besluit nodig, en kan niet met een ontheffing voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik worden volstaan.

Artikel 3

Gedeputeerde Staten onderscheiden drie soorten ontheffingen tijdelijk en uitzonderlijk gebruik:

- a. Parapluontheffing helikopters. Een parapluontheffing voor één of meerdere starts en/of landingen van bemande helikopters buiten stiltegebieden en (de kritische afstanden rond) Natura 2000-gebieden. Per terrein geldt een maximumgebruik van 2 starts en 2 landingen (2x2) per dag;
- b. Locatiegebonden ontheffing helikopters. Een locatiegebonden ontheffing voor bemande helikopters, bedoeld voor één of meerdere starts en/of landingen op één en hetzelfde terrein;
- c. Locatiegebonden ontheffing overige luchtvaartuigen. Een locatiegebonden ontheffing voor luchtvaartuigen niet zijnde bemande helikopters, bedoeld voor één of meerdere starts en/of landingen op één en hetzelfde terrein.

Artikel 4

- a. Een ontheffing als bedoeld in artikel 3 dient ten minste vier weken voor de (eerste) beoogde start- en landingsdatum aangevraagd te worden;
- b. Indien een beoogde locatie zich bevindt in een Natura 2000-gebied of binnen de kritische afstanden daaromheen, zoals opgenomen in bijlage 1 bij de Verordening Natura 2000-gebieden Noord-Holland, wordt de aanvraag gecoördineerd afgehandeld met de vergunningverlening op basis van de Wet natuurbescherming. Om tijdig uitsluitsel te verkrijgen over de vraag of de activiteit kan worden uitgevoerd, dienen

de beide aanvragen minimaal 13 weken voor de geplande vluchtdatum ingediend te zijn.

Artikel 5

Gedeputeerde Staten verlenen een ontheffing als bedoeld in artikel 3 voor de duur van een kalenderjaar.

Artikel 6

Gedeputeerde Staten weigeren een ontheffing:

- a. indien het aantal gevraagde gebruiksdagen van één of meerdere gebruikers op één en hetzelfde terrein de 12 gebruiksdagen per jaar overschrijdt;
- b. indien ontheffing wordt aangevraagd voor twee of meer terreinen die minder dan 1.000 meter hemelsbreed van elkaar verwijderd zijn, mits de terreinen door de aard en omvang van het beoogde gebruik feitelijk als hetzelfde gebied kunnen worden aangemerkt en de aanvragen tezamen de 12 gebruiksdagen per kalenderjaar overstijgen;
- c. indien ontheffing als bedoeld in artikel 3, onder a, wordt gevraagd om op dezelfde dag op twee of meer terreinen te landen, mits deze terreinen minder dan 1.000 meter hemelsbreed van elkaar verwijderd zijn.

Artikel 7

Gedeputeerde staten weigeren een ontheffing:

- a. indien ontheffing wordt gevraagd om met een luchtvaartuig op te stijgen van of te landen in een stiltegebied zoals aangewezen in de Provinciale Milieuverordening;
- b. indien ontheffing wordt gevraagd om met een luchtvaartuig op te stijgen of te landen gedurende de nachtperiode, welke aanvangt om 23.00 uur en eindigt om 07.00 uur;
- c. indien ontheffing wordt gevraagd als bedoeld in artikel 3, lid b en c, voor meer dan 30 vluchten op één gebruiksday op een afstand van minder dan 75 meter tot woonbebouwing, of voor meer dan 50 vluchten op één gebruiksday op een afstand van 75 meter of meer;
- d. indien ontheffing wordt gevraagd om met een luchtvaartuig op te stijgen en/of te landen in de buurt van een kwetsbare functie of een geluidsgevoelig object niet zijnde een woning;
- e. indien uit overleg met de burgemeester van de betreffende gemeente blijkt dat de openbare orde of veiligheid door de start(s) of landing(en) in het geding is.

Artikel 8

(Vervallen)

Artikel 9

Paragraaf 3.5.3 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op een TUG-ontheffing waarvoor tevens een door ons te verlenen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is vereist.

Artikel 10

De aanvraag voor een ontheffing wordt ingediend met het formulier dat op de website van de provincie Noord-Holland te vinden is. Het doorgeven van een landingslocatie kan geschieden door een e-mail te versturen naar luchtvaart@odnzkg.nl.

Artikel 11

De beleidsregel TUG Noord-Holland van 25 juni 2013 (PB 2013,110) wordt ingetrokken.

Artikel 12

Een TUG-ontheffing wordt op de website www.odnzkg.nl bekend gemaakt.

Artikel 13

Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin dit besluit is geplaatst.

Artikel 14

Deze beleidsregel wordt aangehaald als: Beleidsregel tijdelijk en uitzonderlijk gebruik TUG luchtvaartuigen.

Uitgegeven op 14 november 2017

Namens Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

R.M. Bergkamp, provinciesecretaris.